

PC WORLD CD CENTRUM

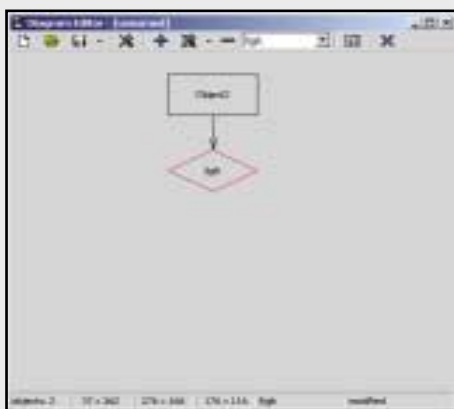
MARTIN KONÍČEK

Diagram Editor 1.0

Licence: freeware

Domovská stránka: web.iol.cz/benetka/progs.html

Jako obvykle vám přinášíme také popis produktu, který ještě není ve finální verzi, a možná proto mu nejedna funkce chybí. Program Diagram Editor totiž doposud umí jen základní funkce potřebné pro tvorbu diagramů, a prozatím pouze za pomoci dvou typů objektů (jsou zobrazeny na náhledu obrazovky). Do jednotlivě vytvořených objektů lze vkládat vlastní text (to je celkem samozřejmé, protože jinak by byla užitná hodnota produktu takřka nulová), nicméně trošku krkolomným způsobem přes menu (dvojí poklepání na objekt či stisk pravého tlačítka prozatím nejsou funkční). Celkově shrnuto se tedy jedná zatím o nekompletní, ovšem velice nadějnou aplikaci, která vám umožní rychlou tvorbu diagramu, jež lze posléze pohodlně uložit či vytisknout. Ovládání aplikace, byť není zázračné, vypadá alespoň z programátorského hlediska opravdu nadějně.

◀ Nesnažte se ve všem hledat složitosti a vyzkoušejte tuto jednoduchou volně šiřitelnou utilitu na tvorbu diagramů.

Jetvoice 1.111

Licence: shareware, cena přes e-mail

Domovská stránka: sweb.cz/JS_soft

Hlasové ovládání vašeho počítače již není jen otázkou budoucnosti, ale aktuálních možností. Do tohoto článku zavítal amatérský program, který umožňuje vykonávat mnoho příkazů (spuštění programu, vypnutí počítače, posunutí myši apod.) zcela pomocí vašich hlasových příkazů. Na to, že se jedná o seminární práci, je třeba zdůraznit, že kvalita programu je doslova ohromující. Ovládání je velice intuitivní, nastavení je pskovruvní i česká nápověda je plně použitelná. U aplikace zůstává snad jen jediná nevýhoda, je totiž nutné ji nejdříve naučit hlasové příkazy, které později budou závislé pouze na vašem hlasu. Pokud tedy budete mít rýmu, jen stěží můžete počítat s tím, že aplikace bude fungovat bez problémů. Tuto drobnou nevýhodu ovšem nelze aplikaci vyčítat, jelikož předpokládané nasazení spolehlivějších produktů můžeme vzhledem k prozatím „nízkému“ výkonu dnešních počítačů očekávat teprve až za

několik let. Nakonec si nesmím odpustit drobné upozornění, že tento produkt je dostupný pod licencí shareware, přičemž před jeho spuštěním je třeba zadat aktivační kód, který naleznete na webové stránce produktu. Aby vše samozřejmě nebylo tak lehké, aktivační kód je ve formě obrázku, jež nelze běžným způsobem zkopírovat do okna aplikace.

▶ Rozpoznávání lidského hlasu již není jen součástí sci-fi filmů, ale nyní prosté reality.

KaZaA Preview Extractor (KPE) 1.0

Licence: freeware

Domovská stránka: www.ddsimoies.hpg.ig.com.br/kpe/

Takřka všichni uživatelé výměnných P2P sítí jsou jistě obeznámeni nejen s jejich potencionální nebezpečností, ale také nespolehlivostí. Je například možné, že film, který budete stahovat několik desítek hodin, nakonec bude ve zcela nevyhovující kvalitě, a ani zhora nebude odpovídat vašim představám. Jenomže jak si prohlédnout náhled souboru, když zabudovaný přehrávač v produktu firmy Sharman Networks – Kazaa je schopen přehrát úryvky jen několika málo filmů? Stejnou otázku si jistě kladl i autor tohoto produktu, a možná právě proto pro vás vytvořil volně šiřitelnou utilitu, která jakýkoliv nekompletní soubor dokáže vyextrahovat. V případě videa typu DivX, QuickTime či RealPlayer je navíc možno opravit i index, čímž zajistíte, že tento nedokončený film bude

▶ Nechcete zbytečně stahovat několik hodin věc, o kterou vůbec nemáte zájem? Tak se nejdříve pořádně podívejte, co jste si našli v síti programu Kazaa.

možno bez problému přehrát například v Media Playeru. To je snad vše, co tento produkt nabízí ve svém přívětivém prostředí, které je určeno taktéž pro začátečníky (značnou výhodou je, že standardně není třeba nic zvláštního nastavovat).

Worms 1.0

Licence: freeware

Domovská stránka: worms.seiwin.cz

Oblíbená hra s „červíkama“, popřípadě housenkami má za sebou již více než jedno desetiletí své plné oblíbenosti a neustále se hraje. Tato verze hry je ovšem patřičně upravená a připravená na dnešní větší nároky. Hned na začátek je vám samozřejmě přehráno působivé intro ve stylu agenta „Červa 007“. Poté se již můžete dát do samotné hry. Nově je zde možnost hrát i ve dvou hráčích. Krom toho samotná hra obsahuje dále spoustu zajímavostí. Mimo dnes již oblíbeného procházení zdí je vše vylepšeno zcela novým grafickým vzhledem, který vás neomezuje na pár prostých řádků. Abyste přesněji rozuměli, v běžných hrách červíci jezdí

Kutilem ve Windows

MARTIN KONÍČEK

V tomto čísle si můžete přečíst o spoustě zajímavých utilit, s nimiž byste se jinde možná jen stěží setkali. Jedná se takřka o samé novinky, které jsou samozřejmě k dispozici zdarma. Hned zezáčátku musím vyzvednout zajímavou utilitu Autoclave, která by měla být součástí každého podniku (a možná i laického uživatele), jelikož dokáže velmi dobře pomoci při ochraně citlivých dat. Samozřejmě nesmím zapomenout ani na filmové fanoušky, kterým se hodí utility jako GSpot a CodecPack. Vše nakonec završí opravdu pěkný Test Monitoru, jenž je nyní v češtině a navíc zdarma.

Autoclave 0.3

Licence: GNU/GPL – zdarma

Domovská stránka: staff.washington.edu/jdlarios/autoclave

Možná ani nevíte, že podle průzkumů jedné univerzity přibližně 80 % bazarových pevných disků obsahuje důvěrná data (osobní data, hesla k účtům, čísla kreditních karet apod.), která jsou s minimální námahou přístupná každému znalejšímu uživateli. Ponechme prozatím stranou situace, kdy například pojišťovna pevný disk ani nezformátuje, a ponechá tak přístup k nebezpečným datům několika tisíců klientů takřka komukoliv. Ale vraťme se do reality, kdy přepokládáme vaši částečnou zodpovědnost a minimálně alespoň zběžné zformátování pevného disku. Bohužel ani to není zárukou spolehlivého odstranění dat, jelikož s běžně dostupnými nástroji vše získáte zpět během pár hodin práce. Zatím jedinou spolehlivou metodou na odstranění dat pro stejně paranoidní lidi, jako jsem já, je kompletní přepsání disku zcela náhodnými daty pro odstranění zbytku magnetismu. Toto právě umožňuje tato jednodisketová distribuce Linuxu, po jejímž spuštění a výrazném potvrzování (rozhodně stěží spustíte likvidaci dat omylem, ledaže byste nešťastnou náhodou do klávesnice vytkali text „I understand“), je vám umožněna kompletní likvidace dat. Na to existuje hned několik způsobů, od zběžného přepsá-

ve neviditelné síti po předem vyznačených rádcích či sloupcích, jenomže tady tomu tak není. Pokud tedy za chvíli zatočíte, a již byste měli být teoreticky v dalším řádku, zjistíte, že i tak se můžete nabourat. O to je vlastně hra i těžší, ostatně nezdržujte se vysvětlováním principu a dejte se sami do hraní, vždyť za zkoušku nic nedáte.

▶ Stará hra v novém hávu, to je Worms 2.0 s podporou několika hráčů.

SYSTÉMOVÝ KUTIL

ní dat na disku samými nulami (silně nedoporučuji) až po přepsání obsahu disku 25x jakýmkoliv náhodnými daty. Tento (i když) zdoluhavý postup by vám měl zajistit, že k vašim datům se nedostane snad ani NSA (jak sám autor upozorňuje), což je známá agentura pro národní bezpečnost v Americe. Pro většinu nás smrtelníků a snad i bank a pojišťoven bude úplně pohodlně stačit běžné přepsání obsahu disku 3x náhodnými daty, které zavře vrátka k jejich obnově i velkému množství profesionálů.

▶ Varování: Touto utilitou můžete spolehlivě smazat všechna data na pevném disku, tak aby se k nim nedostal nikdo nepovolaný.

Codec Pack All in 1 5.0.3.7

Licence: freeware

Domovská stránka: www.codecpack.com

Formát DivX se stává stále populárnějším, a jak se zdá, začínají ho brát na vědomí i komerční firmy. Jenomže bohužel, kdysi „hackerský“ původ se v něm nezapře, a možná i proto existuje velké množství dekodérů tohoto formátu. Pro začátečníka je proto velmi složité se vyznat ve zvěti dekodérů, filtrů a utilit, které potřebuje pro přehrávání jednoho videa. To již

◀ Kodek sem, kodek tam, kdo v tom má mít pořádek? S tímto balíčkem těch nejběžnějších a nejaktuálnějších kodeků pro přehrávání filmů to již není váš problém.

není tak jednoduché, jako zasunout videokazetu do přehrávače, který poté vše obstará sám. Možná i proto se autor produktu Codec Pack rozhodl začátečníkům vše ulehčit a vytvořit balík, který vše potřebné pro přehrávání filmů sám nainstaluje. Hned ze začátku si v té nejbohatší verzi (kterou samozřejmě najdete na našem CD) můžete vybrat, jaký dekodér kodeků DivX a případně XVID budete používat. Na výběr máte buďto originální, anebo oblíbenější filtr ffdshow, který obsahuje mnoho možností pro maximální využití výkonu vašeho počítače (spolehlivě dokáže zatížit i procesor s rychlostí nad 1,5 GHz), a tím i dosažení maximální kvality obrazu. Hned poté máte na výběr také speciální filtry, jež vám umožní zobrazovat titulky k filmu takřka v jakémkoliv přehrávači, včetně velmi oblíbeného Windows Media Playeru. Samozřejmostí je také automatická instalace dalších nezbytností, jako třeba podpory prostorového zvuku ve formátu AC3. To vše je nakonec doplněno jakousi třešničkou na dortu, tedy automatickými aktualizacemi, které dokáží zjistit přítomnost novější verze kodeku a nabídnout ji ke stažení.

GSpot 2.1

Licence: freeware

Domovská stránka: www.headbands.com/gspot

Jistě to znáte: dostane se vám do ruky multimediální záznam a v přehrávači Media Player se vám objeví ono známé hlášení, že nebyl nalezen potřebný kodek, a zda si ho přejete stáhnout z vln internetu. Po kliknutí na tlačítko OK obvykle následuje další hláška, že daný kodek nebyl nalezen ani tam. Potom tedy přichází na řadu utilita GSpot, která dokáže o jakémkoliv multimediálním souboru zjistit téměř všechny potřebné informace. Od skrytých dat, kde zjistíte jakým programem byl soubor vytvořen, přes použitý zvukový i obrazový kodek. Krom použitého kode-

▶ Potřebujete se dozvědět vše o AVI souboru či přímo filmu, který je uložen na vašem pevném disku? GSpot vám rychle pomůže a dokonce i poradí.

 Zjednotěná Evropská unie
 v Bratislavě

Internet bez bariér
www.brezen.cz / www.helpnet.cz
 Anketa o ceny: livenet.cz

měsíc Internetu
březen
 2004

 Česká pošta

 České radiokomunikace

DIGI TRADE
digi.cz

 Český rozhlas

 Pevnost

 Atlas

 Právo

 IČZ

ku je rovněž k dispozici informace o daném rozlišení, datovém toku, rychlosti snímků či délce sekvence. Aby toho nebylo málo, taktéž se zobrazí informace, zda je váš počítač schopen příslušný formát přehrát pomocí běžných filtrů DirectShow, a případně jaké k tomu využívá kodeky. Pro experty je navíc možno zobrazit úplný přehled kodeků a filtrů nainstalovaných na vašem počítači, popř. exportovat zobrazená data. Produkt taktéž umožňuje upravovat hlavičky AVI souboru, do nichž můžete ukládat mnoho dalších popisných informací úplně stejně, jako pomocí ID3 tagů do souborů MP3.

Test monitoru 1.0

Licence: freeware

Domovská stránka: home.tiscali.cz/cz727637/Download.htm

Tato utilita slouží na testování a nastavování správných parametrů běžných CRT monitorů. I když je program dostupný zdarma a navíc v češtině, poskytuje možnosti profesionálnějších nástrojů. Hned ze začátku se vám totiž zobrazí relativně přehledné menu, kde jsou všechny položky vyrovnány do skupin. První skupinou je test ostrosti a barevnosti, kde naleznete od základního obrazce (slouží pro nastavení správné geometrie a rozměrů obrazu) přes čitelnost textů také nejdůležitější test jas a kontrastu (to je snad jedno z nejdůležitějších nastavení parametrů obrazů, které obvykle začátečníci nechávají bez povšimnutí). Poté je dále možno sledovat nikterak zajímavé moaré, které vám může maximálně pomoci při výběru správného typu monitoru, jeho odstranění dle mých zkušeností

► **Vypadá obraz na vašem monitoru jako stroboskop? Nebojte se a nastavte vše jak to má být.**

není ani sebelepším nastavením možné (u levnějších typů monitorů je obvykle lepší ponechat nastavení od výrobce). Poté se k vám již dostává také test přesnosti vykreslování, kde pohodlně zobrazíte potřebná kolečka (zde lze zjistit správné nastavení poměru stran) či konvergenci barev (s tou bohužel takřka nic nesvedete). Poslední test je zaměřen zejména na barvy a stabilitu. Test barev nemívá u CRT monitorů nikterak valný význam, ale u LCD panelu nabývá na důležitosti. Na barevných plochách totiž nejsnáze zjistíte i jeden jediný vadný pixel. Celý test je zakončen testem pumpování, který ověřuje kvalitu vysokonapěťového zdroje uvnitř monitoru. U levnějších monitorů je pumpování značné (já jsem někdy naměřil i 20 mm!), zatímco u mírně dražších se jedná sice o nezanedbatelnou, ale přehlédnutelnou vlastnost (například u běžného monitoru je pumpování menší než 5 mm). Takže stručně řečeno aplikace je povedená, přehledná, rychlá a bezproblémová. Jak by se tedy mohlo zdát, je bezvadná, jenomže bohužel jí autor zapomněl přidat jednu důležitou a podstatnou vlastnost – nápovědu. Ta je právě kamenem úrazu celého produktu. Ostatně doufám, že to co autor vynechal, se mi alespoň částečně podařilo vméstnat do tohoto článku, a tak i začátečníci pochopí pár nejdůležitějších funkcí kalibrace a testování jejich zobrazovacího zařízení.

Nebojte se vyzkoušet

MARTIN KONÍČEK

Jelikož se již po dlouhé měsíce setkáváte v této rubrice s rozmanitými tématy, musel jsem zabrousit, abych se neopakoval, do méně prozkoumaných oblastí, jako je práce s multimediálními daty. V této rubrice si nyní můžete přečíst o dvou zajímavých utilitách pro práci s televizní kartou, které se od sebe znatelně liší nejen kvalitou, ale samozřejmě také cenou. Pokud se navíc rozhodnete pracovat s již nahranými záběry, jistě vám přijde vhod utilita pro práci s již zpracovanými daty jako je VirtualDubMod, případně Stoik Video Converter. A pokud vás zpracování videa prozatím nezajímá, nebojte se vydat do obchodů a obhlédnout ceny televizních tunerů, jejich hladina šla totiž již ke hranici dvou tisíců korun.

bTV Professional 2.1

Licence: shareware (25 USD)

Domovská stránka: www.borgtech.org/btv

Tato aplikace je opravdu důstojnou náhradou veškerého softwaru, který byl přibalen k vaší televizní kartě. Pracuje bohužel pouze s televizními kartami, jež obsahují čip BT848/878, ale jelikož je takovýchto karet naprostá většina, jistě to pro mnoho našich čtenářů nebude velkým omezením. Ale dostaňme se k výhodám tohoto softwaru, tomu čím se liší od svých konkurentů. Tou hlavní výhodou a zároveň i nevýhodou je to, že aplikace si instaluje vlastní ovladače zařízení (podporována jsou i Windows 2000 a XP), které dokáží zajistit mnohdy i lepší parametry než ty, jež jsou k vaší gra-

SVĚT VIDEO A TELEVIZE

fické kartě dodávány standardně. Kupříkladu autor udává, že podporovaná obnovovací frekvence je 50, popřípadě 60 Hz (myslí se obnovovací frekvence televizního obrazu, nikoliv monitoru), dále je podporováno rozlišení až do 912 × 758 pixelů, a nakonec stereozvuk (tuším, že se nejedná o české stereo). Mezi zajímavější vlastnosti patří zcela jistě podpora českého teletextu, odstranění chyb vlivem prokládání řádků obrazu, a hlavně jedna z nejlepších podpor na zachytávání videa do jakéhokoliv AVI souboru (po spuštění nahrávání se totiž aktivuje panel, který vám nad vším co se právě děje umožní maximální kontrolu). Samozřejmostí je také podpora dálkových ovládacích, takže svůj počítač si můžete pohodlně a v klidu ovládat například z vašeho křesla. Ale přejděme od výhod aplikace i k jejím drobným nevýhodám. To, čeho si hned napoprvé všimnete, je jistě tak trošku složitější ovládání. Všechny nabídky aplikace se totiž aktivují po stisknutí kláves F1–F12, což začátečníka může opravdu zmást. Na druhou stranu, pokud si na tento fakt zvyknete, bude vám časem takovéto ovlá-

► **bTV Pro je jeden z nejlepších programů pro váš televizní tuner.**

dání připadat zajisté mnohem rychlejší. Další a již podstatnou nevýhodou byla určitá nestabilita vlastních ovladačů, instalovaných spolu s aplikací. Párkrát jsem totiž zpozoroval restart počítače, který jimi byl bohužel zapříčiněn. Nicméně po všech ostatních stránkách je produkt bezkonkurenční, a proto si myslím, že rozhodně stojí za vyzkoušení. Ostatně, pokud později budou i u vás ovladače nestabilní, není nic snadnějšího než aplikaci odinstalovat, což se alespoň mě povedlo bez sebemenších obtíží.

CapTV 2.0

Licence: freeware

Domovská stránka: www.micromediaenterprises.com/captv

Mnoho majitelů televizních tunerů si láme hlavu, jak např. nahrát to či ono video do formátu DivX apod. Krom toho, že ze začátku musíte mít potřebný hardware (běžná capture carda by vás měla přijít přibližně na 2 000 Kč), je dále třeba vlastnit také nějaký software. Jak již to obvykle bývá, možná si nevystačíte jen s tím, který je k vaší grafické kartě běžně dodáván, a hodí se vám i jiný jako je například volně šiřitelný CapTV. Ten toho sice nijak mnoho neumožňuje, ale jeho ovládání je ryze kontextové (po stisku pravého tlačítka myši) a může vám pomoci aktivovat takové funkce, které nejsou ani u dodávaného softwaru běžné. Například jsem se z ohlasů uživatelů dočetl, že někomu se právě za pomoci tohoto softwaru podařilo aktivovat plně rozlišení PAL místo běžného

◀ **CapTV je snadno ovladatelný, vychytaný program pro vaši televizní kartu. Snad jen kdyby mu nějaká ta funkce nechyběla.**

VGA (640 × 480). Již to může být začáteční konkurenční výhoda. Ale vraťme se k základním funkcím: krom možností nastavení všech parametrů zachytávaného obrazu (například již dříve zmíněného rozlišení, počtu snímků, stereo- nebo mono-audiosignálu, či použitého kodeku) si můžete také nastavit libovolné chování po stisku libovolného tlačítka myši. To vlastně dělá aplikaci velmi rychle ovladatelnou, možná i rychleji než váš standardní videorekordér VHS. Mezi další zajímavé možnosti také patří funkce pro přepínání programů na TV kartě. Ta je podporována pouze pokud vlastníte hardware s čipem BT848/78. Majitelé ostatních grafických karet si, již jak bývá zvykem, musí nejdříve spustit originální software, který bývá přibalen ke kartě, pomocí něj naladit příslušný kanál a po jeho ukončení teprve spustit tuto aplikaci. Krom těchto základních funkcí aplikace samozřejmě podporuje takové maličkosti jako je například sejmout aktuální obrazovku, a případně její okamžité uložení přímo do schránky. Jednoduše se dá shrnout, že tento program dokonale uspokojí uživatele, kteří od něj očekávají jen jednoduché zachytávání videa a nic víc. Mimochodem, nezapomeňte se podívat do kolonky „About“ (O programu), ať poznáte autora produktu zaručeně ze všech stran.

VirtualDubMod 1.4

Licence: GNU/GPL – zdarma

Domovská stránka: virtualdubmod.sourceforge.net

Vydařený videoeditor VirtualDub zná jistě kdekdo, ale o jeho upravené verzi, která vznikla pouze díky tomu, že tento produkt je volně dostupný i se zdrojovými kódy, slyšíte možná poprvé. Takže se hned podíváme, co přináší nového. Tou úplně nejzásadnější novinkou je podpora formátu OGM

▶ **Dostaňte více z jednoho z nejoblíbenějších video editorů, který je k dostání zcela zdarma a nyní i v češtině!**

a OGG (jistě již vám něco říká otevřený formát Ogg Vorbis, tlačící na MP3). To možná každý nevyužije, ale jsou tu i další zajímavosti, jako například mírně problémová (kvůli synchronizaci) podpora MP3 s variabilním bitovým tokem (to vlastně zaručí vyšší kvalitu při menší velikosti výsledného souboru). Věcí, kterou jen tak každý neocení, je asi podpora prostorového zvuku ve formátu AC3 (pro opravdové „fajnšmekry“) a clusterového zpracování videa. Díky němu je možno zpracovávat jeden filtr na několika počítačích (pomocí běžné TCP-IP sítě) zároveň. Jistá nevýhoda tohoto režimu je ovšem v tom, že neumožňuje aplikaci více filtrů zároveň, a už vůbec s ním nelze zpracovávat audiodata (což při dnešním výkonu počítačů snad ani není problém). Konečnou „perličkou“ této aplikace je snad jen plná česká lokalizace, která všemu dodává ten správný nádech. Takže když to shrneme, po instalaci tohoto produktu dostanete dohromady sestavené ty nejlepší modifikace aplikace VirtualDub, okořeněné češtinou. A proč to všechno není běžně dostupné? Možná jen proto, že vývojáři opatrně vyčkávají, a chtějí mít finální produkt maximálně stabilní i za cenu menšího množství dostupných verzí. Sám totiž mohu potvrdit, že některé části této verze nejsou ještě plně stabilní, takže pokud nové funkce nevyužijete, bude možná lepší zůstat u té staré, kde vše funguje zcela bezproblémově.

STOIK Video Converter 1.1

Licence: freeware

Domovská stránka: www.stoik.com

Pokud vlastníte televizní kartu a nějaký software, který dokáže videa zachytávat pouze do formátu MPEG či WMV, jistě se vám bude hodit tento konvertor, který umí cokoli zkonvertovat do standardního souboru AVI, zkomprimovaného libovolným kodekem. Např. aplikace VirtualDub nepodporuje editaci formátu WMV (jeho podpora z něj musela být kvůli patentům vyjmuta), ani formátu MPG (která by sice fungovat měla, ale mně se to záhadně nepodařilo). Pokud ovšem video překonvertujete pomocí této utility do formátu AVI (třeba s kodekem DivX), VirtualDub si s tím již hravě poradí. Ovšem samotná konverze není vše, co tato utilita dovede. S videem a audiem uloženým v souboru můžete totiž dělat mnohem více. Lze například změnit použité rozlišení, nebo v případě zvuku bitový tok, vzorkovací frekvenci apod.

3 0170/OK □

▶ **Potřebujete konvertovat videoformáty mezi sebou? S touto utilitou to není žádný problém.**

